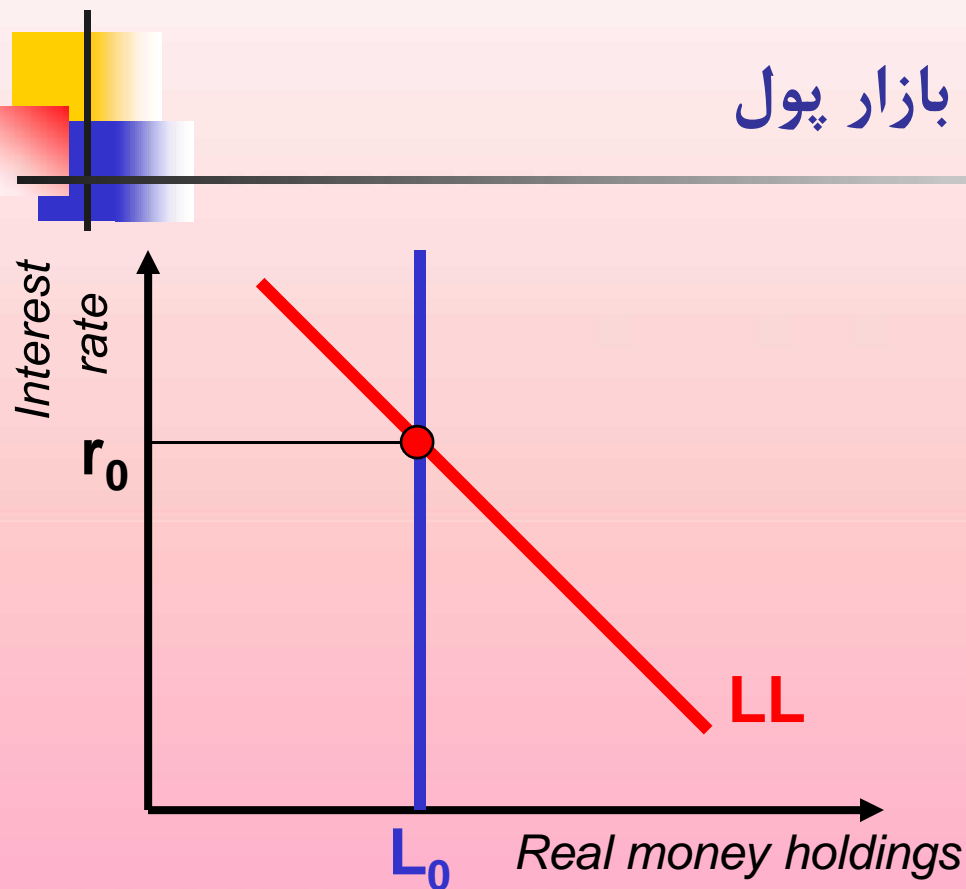

فصل هفتم

بازار پول نرخ بهره و مکانیزم انتقال پولی

تبادل بازار پول

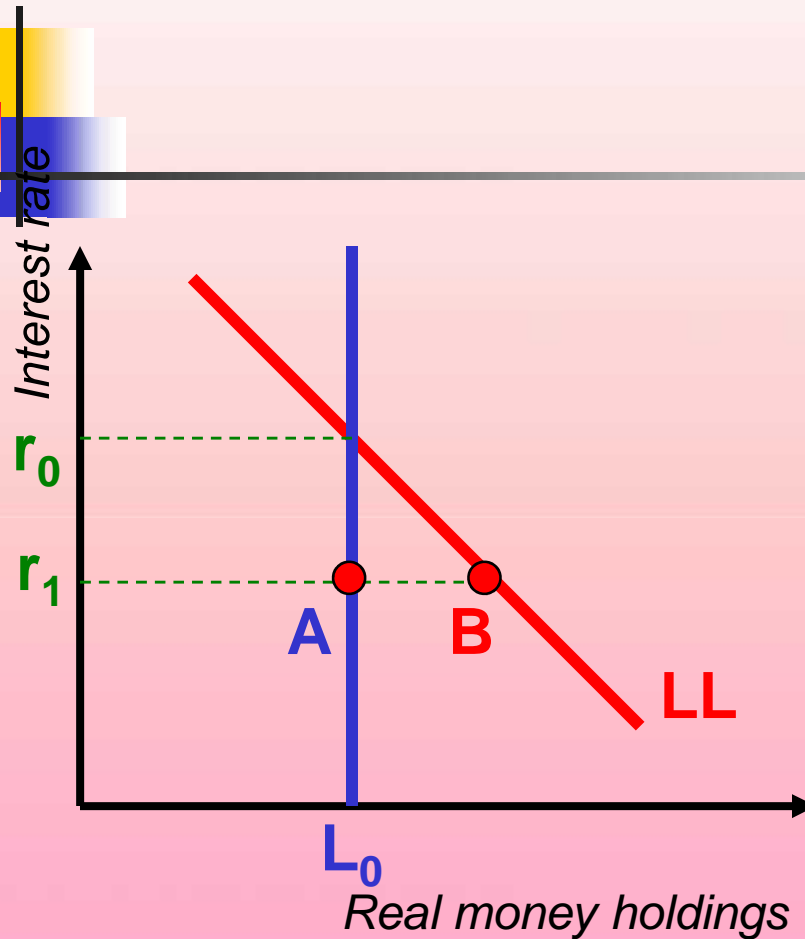

با فرض ثابت بودن سایر عوامل، تقاضا برای مانده های حقیقی پول، با افزایش نسبی هزینه فرصت نگهداری پول (نرخ بهره)، کاهش می یابد.

موقعیت منحنی تقاضای پول (LL) بستگی به درآمد حقیقی و سطح قیمت ها دارد.

اگر عرضه پول L_0 باشد، بازار پول در سطح عمومی نرخ بهره r_0 در تعادل است.

تعادل بازار پول (ادامه)

اگر نرخ بهره در سطحی پایین تر از مقدار تعادلی باشد
(مانند r_1)

برای پول تقاضای اضافی وجود دارد (فاصله AB)، که
نشان دهنده عرضه اضافی در سایر بازارهای دارایی
جایگزین پول است. بنابراین قیمت این دارایی ها کاهش
و نرخ بهره افزایش می یابد. افزایش نرخ بهره باعث
ایجاد انگیزه در کاهش تقاضای پول و جایگزین شدن آن
با سایر دارایی ها می شود. به طوری که بازار پول مجدداً
به تعادل می رسد.

اهداف و ابزارهای سیاست پولی

▪ ابزار پولی

- متغیری که می تواند تحت کنترل بانک مرکزی باشد (مانند نرخ بهره)

▪ اهداف میانی

- شاخص کلیدی که با بکارگیری ابزار نرخ بهره، بانک مرکزی نسبت به آن تصمیم می گیرد (مانند عرضه پول)
- ابداعات مالی اعتبار عرضه پول را به عنوان یک هدف میانی کاهش داده است. بدین جهت بانک های مرکزی به طور فزاینده ای متغیر تورم را به عنوان هدف میانی اجرای سیاست پولی بکار می برند.

مفهوم مکانیزم انتقال پولی

- کانالی است که از طریق آن سیاست پولی سطح محصول و اشتغال را تحت تأثیر قرار می دهد.

- در یک اقتصاد بسته، سیاست پولی از طریق تأثیر نرخ بهره روی **تقاضای مصرفی** و **سرمایه گذاری** کار می کند.

مکانیزم انتقال پولی: تقاضای مصرفی و اثر ثروت

- شکل ساده تابع مصرف به صورت زیر است

- $C = a + bY_d$

- سیاست پولی می تواند با تغییر ارزش واقعی ثروت خانوار، مصرف مستقل (a) را تحت تأثیر قرار دهد که بدان **اثر ثروت** گفته می شود.

- اثر ثروت از دو طریق اتفاق می افتد:

- **مستقیم**، از طریق افزایش عرضه حقیقی پول (چون بخشی از دارایی به شکل پول نگهداری می شود).

- **غیر مستقیم**، از طریق اثر نرخ بهره، روی قیمت دارایی ها (در صورت کاهش نرخ بهره، قیمت سایر دارایی ها افزایش یافته و ارزش دارایی افراد افزایش می یابد).

مکانیزم انتقال پولی: تقاضای مصرفی و اثر اعتبار

- مصرف از دو طریق از اعتبارات مصرف کننده اثر می گیرد:
- **مقدار اعتبار:** افزایش در مقدار اعتبارات، مقدار مصرف مستقل یعنی **a** را افزایش می دهد (و برعکس).
- **هزینه اعتبار:** خانوارها در نرخ بهره بالا، کمتر وام می گیرند و در نتیجه **a** کاهش می یابد (و برعکس).

تقاضای سرمایه گذاری

■ مخارج سرمایه گذاری شامل **سرمایه ثابت** و **سرمایه در گردش** است که توسط بخش های دولتی و خصوصی انجام می گیرد.

■ سرمایه ثابت

- تجهیزات حمل و نقل
- ماشین آلات و سایر تجهیزات
- ساختمان های مسکونی
- سایر ساختمان ها
- دارایی های ناملموس (مانند دانش فنی)

■ سرمایه در گردش

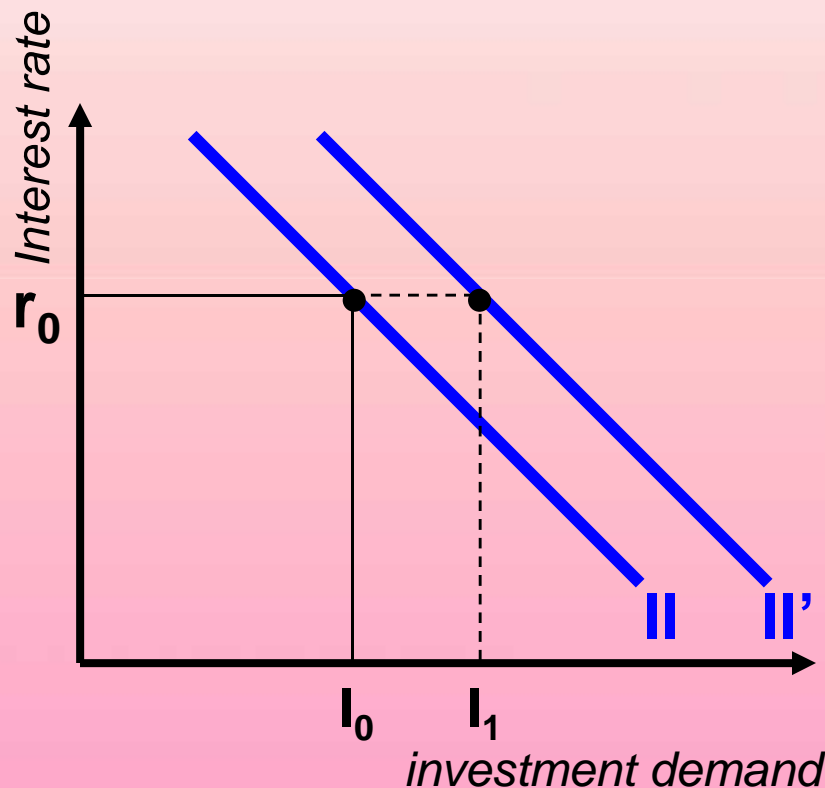
- موجودی انبار
- کار در حال پیشرفت

تقاضا برای سرمایه گذاری ثابت

- سرمایه گذاری شامل چشم پوشی از منافع دوره جاری برای دستیابی به منافع دوره آتی است. بنگاه ها در کوتاه مدت اگرچه متحمل هزینه می شوند ولی در بلندمدت به سود بیشتر دست می یابند.
- بنگاه ها به دو دلیل عمده اقدام به سرمایه گذاری می کنند:
 - دسترسی به سودهای مورد انتظار آتی از طریق توسعه محصول
 - کاهش هزینه تولید از طریق بهبود تکنولوژی و بکارگیری شیوه های تولید مبتنی بر سرمایه بیشتر
- نرخ بازدهی مورد انتظار سرمایه گذاری باید هزینه فرصت آن را پوشش دهد.
- بنابراین اگر سطح عمومی نرخ بهره به طور نسبی بالا باشد، پروژه های سرمایه گذاری کمتری انجام می گیرد.

منحنی تقاضای سرمایه گذاری

بر اساس منحنی سرمایه گذاری با فرض ثابت بودن سایر عوامل، افزایش نرخ بهره منجر به کاهش پروژه های سرمایه گذاری می شود و بر عکس.

تغییرات قیمت کالاهای سرمایه ای و انتظارات در مورد سودهای آتی، در نرخ بهره داده شده، منحنی را به سمت بالا و یا پایین انتقال می دهد.